

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Актуальні проблеми фізіології тварин

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 120-річчю
Олексія Володимировича Квасницького*

17–18 вересня 2020 року

Полтава
2020

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор Полтавської державної аграрної академії, кандидат економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, м. Полтава, Україна;

Волощук В. М., директор Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН, член-кореспондент НААН, д-р с.-г. наук, професор, м. Полтава, Україна;

Карповський В. І., професор кафедри біохімії і фізіології тварин ім. акад. М. Ф. Гулого НУБіП України, д-р вет. наук, професор, академік НАН ВО України, лауреат премії ім. С. З. Гжицького, член Центральної ради Українського фізіологічного товариства ім. П. Г. Костюка, академік-секретар Відділення біології НАН ВО України, м. Київ, Україна;

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини ПДАА, д-р вет. наук, професор, м. Полтава, Україна;

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва ПДАА, д-р с.-г. наук, професор, м. Полтава, Україна;

Стояновський В. Г., завідувач кафедри нормальної і патологічної фізіології ім. С. В. Стояновського Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, д-р вет. наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, академік НАН ВО України та УАН, м. Львів, Україна;

Томчук В. А., зав. кафедри біохімії і фізіології тварин ім. акад. М. Ф. Гулого НУБіП України, д-р вет. наук, професор, академік НАН ВО України, м. Київ, Україна;

Трокоз В. О., професор кафедри біохімії і фізіології тварин ім. акад. М. Ф. Гулого НУБіП України, д-р с.-г. наук, професор, академік НАН ВО України, лауреат премії ім. С. З. Гжицького, м. Київ, Україна;

Усенко С. О., завідувач кафедри технологій дрібного тваринництва Полтавської державної аграрної академії, канд. біол. наук, м. Полтава, Україна;

Шостя А. М., завідувач кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва Полтавської державної аграрної академії, д-р с.-г. наук, Заслужений діяч науки і техніки України, м. Полтава, Україна.

Актуальні проблеми фізіології тварин : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 120-річчю О. В. Квасницького (м. Полтава, 17–18 вересня 2020). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. 112 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції за результатами досліджень щодо актуальних проблем фізіології тварин.

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, практичних спеціалістів і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК, кого цікавить проблематика фізіології тварин.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

<i>Ступарь І. І.</i> Прооксидантно-антиоксидантний гомеостаз у свинок у різні фази статевого циклу	93
<i>Сябро А. С.</i> Використання новітніх біотехнологій відтворення свиней в умовах промислового свинарства	96
<i>Ткачов О. В., Ткачова О. Л.</i> Ефективність заморожування сперми кнурів за білгородською технологією	97
<i>Усачова В. Є., Рак Т. М.</i> Теплостійкість свиней різних порід	98
<i>Усенко С. О.</i> Циклічна лабільність прооксидантно-антиоксидантного гомеостазу у свинок	100
<i>Чижданська Н. В.</i> Функціональні харчові продукти як засіб підвищення імунітету	101
<i>Шаферівський Б. С., Карунна Т. І., Желізняк І. М.</i> Вплив господарського використання на молочну продуктивність корів.....	102
<i>Шерстюк Л. М.</i> Досягнення Квасницького О. В. у сфері фізіології травлення	104
<i>Шнуренко Е. О., Студенок А. А., Карповський В. І., Трокоз В. О.</i> Вміст жиророзчинних вітамінів в залежності від типологічних особливостей автономної регуляції у курей	105
<i>Юдіна К. Є.</i> Розвиток дослідної справи з фізіології травлення у свиней на теренах України на початку ХХ ст.	107
<i>Юдіна К. Є.</i> Розвиток української науки в навчальних закладах з фізіології травлення сільськогосподарських тварин впродовж ХХ ст.....	109
<i>Юхно В. М., Кузьменко Л. М.</i> Жири у технології вирощування поросят-гнотобіотів	110

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ З ФІЗІОЛОГІЇ ТРАВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН ВПРОДОВЖ ХХ СТ.

Юдіна К. Є., кандидат історичних наук, викладач, (ksenia-yudina@ukr.net)
Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава, Україна

На сучасному етапі розвитку галузі тваринництва в Україні рівень годівлі тварин нажаль не відповідає науково обґрунтованим нормам. Хронічний дефіцит протеїну та мінеральних елементів у раціонах призводить до недоотримання 30–40 % продукції і в 2–2,5 рази підвищує її собівартість. Підвищення ефективності використання кормів розглядається як важлива ланка в комплексі заходів зі збільшення обсягів виробництва.

У відповідній літературі висвітлюється досить величезний масив даних по фізіології травлення у сільськогосподарських тварин, втім відсутня цілісна картина трансформації дослідницької ідеї в цих питаннях. Отже були зроблені спроби системно досліджувати інформативний фактор, дослідницької спадщини та динаміки перетворень головних напрямків з фізіології травлення у сільськогосподарських тварин.

Метою дослідження є проведення дослідження еволюції становлення та проведення комплексних наукових досліджень з фізіології травлення у сільськогосподарських тварин.

Методологічною основою дослідження є загальні принципи історизму, об'єктивності й системності, що передбачають опис та аналіз подій і явищ на основі науково-критичного використання різноманітних джерел.

Системний аналіз відповідного джерельного комплексу дає підстави стверджувати, що упродовж ХХ ст. осередками розвитку зоотехнічної науки з проблем фізіології травлення тварин були освітні інститути та технікуми тощо. У розвитку вітчизняної зоотехнічної науки важлива роль належить дослідженням першого декана сільськогосподарського відділення Київського політехнічного інституту та завідувача кафедри зоотехнії М. П. Чирвінського (1848–1920). Іншим осередком був відкритий у 1930 р. Білоцерківський зоотехнічний технікум. Важливим етапом у вивченні питань фізіології тварин і зокрема травлення свиней є створення Львівської академії ветеринарної медицини ім. С. З. Гжицького. Чільне місце в розвитку вітчизняної вищої сільськогосподарської освіти й науки займав Харківський зоотехнікум, який було перетворено в 1920 р. у вищий спеціальний навчальний заклад. Вченими Полтавського сільськогосподарського інституту були проведені дослідження в господарствах Полтавської та Харківської областей. Ще одним провідним навчальним закладом з підготовки фахівців для галузі тваринництва є Вінницький національний аграрний університет. Широко розроблялися теоретичні питання фізіології травлення тварин і на кафедрі фізіології людини і

тварини ННЦ "Інститут біології" Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У 1910 р. кафедру очолив відомий фізіолог І. Ю. Чаговець (1873–1941). У передвоєний час на кафедрі працювали такі відомі її науковці, як П. Г. Богач, П. Д. Харченко.

Отже, упродовж ХХ ст. осередками розвитку зоотехнічної науки з проблем фізіології травлення тварин були інститути, технікуми тощо. У навчальних закладах організовуються кафедри фізіології з вивчення травлення тварин і зокрема свиней. Вчені проводили дослідження стосовно потреби свиней в енергії, поживних і біологічно-активних речовинах, будови та функції травних органів, впливу різних типів годівлі та низки інших. Актуальною залишалася кормова проблема, а саме підвищення поживності кормів.

Література

1. *Юдіна К. Є.* Науково-організаційні засади в системі розвитку вітчизняної зоотехнічної науки з проблем фізіології травлення свиней у 20–80-х роках ХХ століття : монографія / К. Є. Юдіна ; ВДНЗУ «УМСА». Полтава : ТОВ «Техсервіс», 2017. 102 с.

УДК: 619:636.4:612.3;591.132

ЖИРИ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ПОРОСЯТ-ГНОТОБІОТІВ

Юхно В. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
(viktor.iukhno@pdaa.edu.ua),

Кузьменко Л. М., кандидат сільськогосподарських наук,
(larysa.kuzmenko@pdaa.edu.ua)

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава, Україна

Вступ. У технології вирощування поросят-гнотобіотів, одним із основних етапів є розробка рецептури дієт та схем їх використання. Головним у складанні дієт для таких тварин, крім їх стерильності, є питання щодо енергетичної цінності кормів та їх легкозасвоюваності [1].

Метою наших досліджень було проаналізувати вплив емульгованих жирів у дієтах поросят-гнотобіотів.

Матеріали і методи дослідження. Поросят-гнотобіотів одержували шляхом гістеротомії дорослої помісної свиноматки великої білої породи на 113-у добу поросності.

У процесі гістеротомії в одержаних поросят відбирали змиви з носових ходів, ротової порожнини та анального отвору для проведення бактеріологічного та вірусологічного контролю. Результати досліджень були негативними, що підтвердило статус тварин-гнотобіотів. Було отримано 14 поросят-гнотобіотів, яких розділили на 2 групи – контрольну та дослідну. Годівлю поросят-гнотобіотів контрольної групи проводили за стандартними

Наукове видання

Актуальні проблеми фізіології тварин

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 120-річчю Олексія Володимировича Квасницького
(м. Полтава, 17–18 вересня 2020 року)*

Підписано до друку 15.09.2020 р. Замовлення № 69. Папір офсетний.
Друк різнографія. Формат 60х90/16. Ум. друк. арк. 6,94.
Гарнітура Times New Roman Cyr. Тираж 100.

Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Г. Сковороди, 1/3.